

You may have said that רכוב is superior – מהו דתימא רכוב עדיף –

OVERVIEW

The גמרא explained that when the משנה states that if one was רכוב and one was מנהיג the rule is יחלוקן that is (only) if the רכוב was a מנהיג ברגליו. The novelty is (not that the רכוב receives half, but rather) that even though the רכוב is עדיף (since he is מנהיג ותפס בה), nevertheless the מנהיג also shares in the animal. משנה clarifies what rule we derive from this.

פירוש חזקתו עדיף ויבטל את חזקת המנהיג –

The explanation of the מהו דתימא that רכוב is that the חזקה of the רכוב is superior to that of the מנהיג and therefore the חזקת הרכוב should nullify the חזקת המנהיג. This is what we could have assumed, therefore the משנה -

קא משמע לן דשניהם מוחזקים ויחלוקו –

teaches us that they (both מנהיג ורכוב) are both equal מוחזקים and they divide the animal.

מהו דתימא that this interpretation of תוספות rejects an alternate interpretation of this:

אבל אין לפרש מהו דתימא דרכוב עדיף ויבטל את קנין המנהיג –

However one cannot explain (the מהו דתימא to mean) that one may have thought that the רכוב of קנין is superior to the מנהיג of קנין and therefore the מנהיג of קנין should nullify the רכוב of קנין, and so therefore the משנה -

קא משמע לן דשניהם קנו –

teaches us that they (the רכוב ומנהיג) are both קונה; we cannot interpret the גמרא this way -

כדפרישית לעיל¹ דאפילו לא הוי קני במקום רכוב מקרי מוחזק –

As I explained previously that even if מנהיג would not be רכוב, קונה במקום רכוב, the מנהיג would nevertheless be considered a מוחזק -

כיון דמנהיג לחודיה קני² –

Since מנהיג לחודיה (where there is no רכוב at all) is קונה.

תוספות asks:

ואם תאמר לעיל כי פריך השתא יושב קני רכוב מיבעיא –

---

¹ בד"ה או.

² Therefore the קמ"ל could not have meant that רכוב is not מנהיג, for even if the רכוב would be מוחזק on account of his קונה, nevertheless the מנהיג would still be קונה (במקום רכוב). The משנה cannot teach us that the מנהיג is רכוב, for we will maintain יחלוקן even if the מנהיג is not קונה. The משנה does teach us that the (המנהיג ברגליו) רכוב does not lose his מוחזקות. The משנה does teach us that the (המנהיג ברגליו) רכוב does not lose his מוחזקות.

And if you will say; previously when the גמרא asked, 'now that יושב is תוספות. גמרא. This concludes the תוספות. continues with his question:

לישני דקא משמע לן דלא מבטל חזקת רכוב דתפיס בה ואזלא מחמתיה⁴ –

Let the גמרא answer that the משנה teaches us that the חזקת הרכוב (which is a strong חזקה since) he is seizing it and it is moving because of him, this strong חזקת רכוב should nullify -

את חזקת המנהיג⁵ -

the חזקת המנהיג and the מנהיג would not be⁶ קונה. Therefore the חידוש of the משנה is not concerning the רכוב (that he is קונה), but rather that the מנהיג is קונה, and the משנה can follow the view of ר"מ (and not the רבנן).⁷

answers: תוספות

ויש לומר דאין צריך להשמיענו⁸ דפשיטא דרכוב לחודיה בלא מנהיג ברגליו –

And one can say; that it is not necessary for the משנה to teach us that the חזקת המנהיג that alone רכוב is not מבטל that חזקת המנהיג, for it is obvious to the גמרא that רכוב alone (meaning) without being ברגליו -

לא חשיב לבטל את חזקת המנהיג –

is not sufficient to nullify the חזקת המנהיג. תוספות explains:

דאי משום דתפיס בה מנהיג נמי אזלא מחמתיה טפי מרכוב –

For if the superiority of רכוב is because he is holding on to it (that is not sufficient cause to be מבטל the חזקת המנהיג), for on the other hand מנהיג also has superiority over רכוב that the animal moves more on account of מנהיג than it moves on account of רכוב. Therefore since each has an advantage over the other; it is obvious that neither can nullify the קנין of the other. The above is true if the משנה would be according to ר"מ and רכוב means that he is not ברגליו -

אבל השתא דמיירי במנהיג ברגליו –

³ The גמרא assumed that the משנה of מנהיג וא' רוכב וא' cannot be according to ר"מ, for since ר"מ maintains that קונה is קונה (from the משנה in משנה), so רכוב is certainly קונה; the משנה would seemingly not be teaching us any novelty in that the רכוב is קונה.

⁴ תוד"ה רכוב עדיף. See מחמתיה somewhat אזלא (יושב) it is רכוב לחודיה by ר"מ (and even by יושב).

⁵ We can derive from this that the question of the גמרא from the משנה of חידוש רכובין was actually from the חידוש of רכובין as או שהיה א' רוכב וא' מנהיג סיפא תוספות states here.

⁶ תוספות asks that the same חידוש that we use for the רבנן in a case where he is רכוב ומנהיג ברגליו (that it is not חזקת המנהיג מבטל), that very same חידוש can be used for ר"מ by רכוב לחודיה that it is not מבטל the חזקת המנהיג (for [seemingly] a רכוב according to ר"מ is similar to a רכוב ומנהיג ברגליו according to the רבנן).

⁷ The advantage of this interpretation (that the משנה follows only the view of ר"מ) is that we can then assume that according to the רבנן in a case of מנהיג וא' רוכב וא' the רכוב will not be קונה, which is in accordance with the opinion of ר' יהודה.

⁸ We cannot say (as תוספות wanted in his question) that the משנה follows ר"מ and is teaching a חידוש concerning מנהיג (that he too is a מוחזק); for no one would have thought otherwise.

However now that the משנה is discussing a רכוב which is מנהיג ברגליו, therefore there is a proper דתימא מהו that רכוב should be מבטל the המנהיג -

דכיון דכל מה שיש במנהיג יש ברכוב ועוד דתפיס בה יבטל את חזקת המנהיג –

For since whatever מנהיג possesses רכוב possesses as well, and in addition רכוב is also מנהיג ברגליו, therefore it is understood why we may have assumed that the רכוב should be מבטל the המנהיג, therefore the משנה -

קא משמע לן –

Teaches us that even a רכוב ומנהיג ברגליו cannot be מבטל the המנהיג.

concludes: תוספות

ולפי מאי דאוקימנא השתא במנהיג ברגליו אתיא כרבנן וכל שכן⁹ כרבי מאיר:

And according to the way we have now established the משנה that the רכוב is also מנהיג ברגליו, therefore the משנה can be according to the רבנן and certainly according to ר"מ.

SUMMARY

The חידוש of the משנה is that a רכוב ומנהיג ברגליו cannot be מבטל the חזקת המנהיג.

THINKING IT OVER

Why does the משנה teach us the דין of שנים רוכבין; since it already teaches us the דין of מנהיג וא' רוכב וא' that neither is מבטל the other, so it is understood that by שנים רוכבין they are certainly both קונה!¹⁰

---

⁹ ר"מ maintains that a רכוב (who is not a מנהיג ברגליו) is קונה, so therefore one might (surely) think that a רכוב ומנהיג ברגליו should certainly be superior to מנהיג alone. [This הו"א is more reasonable according to ר"מ (who maintains that רכוב לחודיה קני) than according to the רבנן (who maintain that קני לחודיה לא קני).] The חידוש of the משנה is that even according to ר"מ a רכוב ומנהיג ברגליו is not מבטל the המנהיג.

¹⁰ See מהר"ם שי"ף (בתוד"ה רכוב הוא) and מהרש"א (here).